

мах вносяться изменения в существующие письма. По нашему мнению, для обеспечения большего контроля исполнения данных писем требуется привлечение специального должностного лица, основной задачей которого станет фиксирование всех видов правовых актов, в том числе входящих писем и освещением данной информации для инспекторского состава в начале рабочего дня и на момент завершения работы.

Важность рассматриваемых писем равнозначна приказам, так как изложенные в письмах предписания и правила, разъяснения по применению норм законодательства отражают интересы государства и ЕАЭС в определенное время.

Еще одним видом писем от имени ГТК являются письма, направляемые в адрес субъектов ВЭД на их официальный запрос с целью дачи разъяснения по отдельному вопросу. Данные письма также обязательны для исполнения, так как их неисполнение повлечет за собой соответствующие правовые последствия.

Повсеместно используются докладные записки должностными лицами таможенных органов по широкому кругу вопросов. Одни докладные записки составляются во исполнении приказа либо постановления ГТК, например, по вопросам корректировки сведений в декларации на товар, иные — для соблюдения разрешительного порядка выполнения профессиональных действий, например, о необходимости проведения личного таможенного досмотра в отношении подконтрольного лица. Докладные записки, требующие согласования на осуществление профессиональных действий, рассматриваются начальниками таможенных органов с возможным визированием. Данные акты предусматривают наличие обратной связи между подчиненными и руководителями таможенных органов, что однозначно характеризует их как эффективную форму управления в области таможенного дела. Стоит отметить, что докладные записки широко применяются правоохранительными органами Республики Беларусь, так как доказали свою оперативность и эффективность в управлении.

Все ранее перечисленные акты, издаваемые ГТК, по своему содержанию носят правовой характер, следовательно, они являются правовыми актами. Стоит заметить, что избыточное число правовых актов не способно улучшить качество работы ГТК, так как это может нанести вред законности, что уже доказано учеными-административистами.

RFID-ТЭХНАЛОГІЎ Ў МЫТНАЙ СФЕРЫ

Нашчынец К. М., Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт

У мэтах барацьбы з нелегальным абаротам, кантрабандай, контрафактам, крадзяжамі і іншымі правапарушэннямі ў цяперашні час у шэрагу краін у тым ці іншым выглядзе шырока практыкуецца маркіроўка тавараў адмысловымі кантрольнымі знакамі, як у трансгранічным гандлі, так і ва ўнутраным абароце. Сярод станоўчага вопыту рэалізацыі механізмаў маркіроўкі прадукцыі ў дзяржаўным маштабе, назапашанага дзяржавамі — членамі ЕАЭС, можна адзначыць стварэнне Адзінай дзяржаўнай аўтаматызаванай інфармацыйнай сістэмы ў Расійскай Федэрацыі і вопыт прымянення маркіроўкі ў Рэспубліцы Беларусь для кантролю абароту шэрагу тавараў спажывецкага сектара .

Перадавы вопыт удасканалення аўтаматызаванай сістэмы мытнага кантролю непазбежна сведчыць аб неабходнасці скарачэння выдаткаў на эксплуатацыю і ўкараненне новых інфармацыйных тэхналогій пры агульным зніжэнні ўзроўню мытных рызык. Адным з рашэнняў дадзенай праблемы можа стаць выкарыстанне *RFID*-тэхналогій пры кіраванні мытнымі і бізнес-працэсамі. *RFID* (ад англ. *Radio Frequency Identification* — радыёчастотная ідэнтыфікацыя) — метадаў таматычнай ідэнтыфікацыі аб'ектаў, у якім з дапамогай радыёсігналаў счытваюцца або запісваюцца дадзеныя, якія захоўваюцца ў так званых транспондэраў, або *RFID*-пазнаках. Сфера прымянення *RFID*-адзнак вельмі шырокая: ад абнаўлення інфармацыі ў базе дадзеных аб месцазнаходжанні аб'екта да перадачы сігналаў трывогі персаналу гандлёвага залы. Перавагі *RFID*-пазнак перад штрых-кодамі, пломбамі, акцызнымі маркамі, кантрольнымі знакамі, іншымі сродкамі ідэнтыфікацыі:

- 1) магчымасць шматразовага перазапісу;
- 2) дыстанцыйнае счытванне, у тым ліку па-за прастай бачнасці;
- 3) непасрэднае захоўванне інфармацыі;
- 4) аўтаматычнае счытванне некалькіх *RFID*-пазнак за кароткі перыяд часу;
- 5) устойлівасць да ўздзеяння навакольнага асяроддзя і падвышаная трываласць і супраціўляльнасць жорсткім умовам рабочага асяроддзя.

Адным з перспектывных і найбольш эфектыўных напрамкаў развіцця эканомікі Беларусі з'яўляецца лагістыка, якая мае значны патэнцыял росту і непасрэдна ўплывае на павелічэнне ВУП. Як паказвае сусветны вопыт, вырашэнне задач па аптымізацыі дастаўкі грузаў і зніжэнне выдаткаў на перасоўванне грузаў не можа абысціся без сучасных падыходаў. Выкарыстанне ў гэтай сферы *RFID*-тэхналогій — крок да ўкаранення дадзеных інавацый. Выкарыстанне *RFID* сістэмы ў лагістыцы дазваляе дасягнуць наступных вынікаў:

- 1) паменшыць выдаткі працы, выключыць памылкі персаналу, аўтаматызаваць значную частку працы;
- 2) удасканаліць апрацоўку інфармацыі за кошт выключэння ручнога ўводу і звязаных з гэтым памылак;
- 3) знізіць выдаткі і страты часу ад пошуку тавараў і зборкі заказаў;
- 4) магчымасць хутка і дакладна праводзіць інвентарызацыю;
- 5) выключыць няправільныя адгрузкі.

Да іншых сфер прымянення *RFID*-тэхналогій у мытнай справе варта аднесці:

- 1) уліктавараў у месцах прыбыцця (убыцця) на (з) мытную (-ай) тэрыторыю (-ыі) Мытнага саюза;
- 2) ідэнтыфікацыя тавараў пры мытных працэдурах мытнага транзіту, часовага ўвозу (допуску), перапрацоўкі на (па-за) мытнай тэрыторыі і інш.;
- 3) абарона тавараў ад крадзяжу на складах часовага захоўвання, мытных складах, свабодных складах;
- 4) кантроль перамяшчэння і доступу персаналу ў зоны мытнага кантролю.

Адзін з галоўных напрамкаў эфектыўнага выкарыстання названых тэхналогій — барацьба з кантрафактнай прадукцыяй, якая паступае на рынак у парушэнне ўсталяванага парадку, уключаючы парушэнне правоў уласнікаў, вынікаў інтэлектуальнай дзейнасці, уладальнікаў гандлёвых знакаў і інш. Пераход на тэхналогіі радыёчастотнай ідэнтыфікацыі дазволіць забяспечыць

эфектыўнае рашэнне задачы выключэння з абароту кантрафактнай і някаснай прадукцыі. Паводле слоў старшыні Дзяржкамітэта па навуцы і тэхналогіях Рэспублікі Беларусь А. Шуміліна, «фактычна выплачаныя мытныя плацяжы пры ўвозе вырабаў з натуральнага футраскладзі 16 % ад тых, што падлягаюць выплаце, адпаведна 84 % дадзеных вырабаў увозілася кантрабандным шляхам, у выніку чаго бюджэт Расіі не датрымаўся каля 12,6 млрд дол. ЗША мытных плацяжоў. Для ўмоў Беларусі рашэнне дадзенай праблемы таксама актуальна».

Сфарміраваная ў Рэспубліцы Беларусь прававая аснова, а таксама тэхналагічная ІТ-інфраструктура ў выглядзе дзеючых нацыянальных інфармацыйных рэсурсаў таварнай наменклатуры і адпаведных ІТ-рашэнняў дазваляе эфектыўна ўдасканальваць і ствараць новыя сістэмы аўтаматычнай ідэнтыфікацыі суб'ектаў і аб'ектаў у ланцугах паставак на аснове міжнародных стандартаў электроннага бізнесу, уключаючы прынцып «аднаго акна» і пераёмнасці тэхналогій (ад штрыховага кадавання 2-мернымі кодамі, кодамі *QR*, *DataMatrix* да *RFID*-пазнак).

Пераход на *RFID*-тэхналогіі ў мэтах пацверджання легальнасці імпарту і вытворчасці тавараў у краінах ЕАЭС дасць магчымасць забяспечыць эфектыўнае рашэнне задачы выключэння з абароту кантрафактнай і някаснай прадукцыі, а таксама даць штуршок да развіцця тэхналогій аўтаматызацыі бізнес-працэсаў у ланцугах паставак, забяспечыць іх надзейнасць і бяспеку.

ОСОБЕННОСТИ ПРОФИОРИЕНТАЦИОННОЙ РАБОТЫ СРЕДИ ШКОЛЬНИКОВ В СФЕРЕ ТАМОЖЕННОГО ДЕЛА

Острога В. А., Белорусский государственный университет

В условиях, когда в современном мире высшее образование стремительно становится массовым, многие вузы Беларуси сталкиваются в той или иной степени с проблемой недостатка абитуриентов либо нехваткой среди них мотивированных и подготовленных к обучению. Белорусский государственный университет, являющийся флагманом национального высшего образования, в наименьшей степени затронули эти проблемные тенденции. Однако, в БГУ, ранее и в настоящий момент, предпринимаются все шаги для того, что бы белорусские и зарубежные абитуриенты стремились поступить именно в этот университет. Широко известно какие действия предпринимаются на университетском уровне, для этого имеется специальный план мероприятий, профориентационной работой занимается и на факультетах. Однако, на наш взгляд, основным звеном и этой многообразной и деликатной работе, является выпускающая кафедра. Именно на кафедре имеется полное представление о современных тенденциях на рынке труда в конкретном сегменте, налажена связь с работодателями, выпускниками, довузовскими учебными заведениями и т. д.

Говоря о работе с абитуриентами, желающими посвятить себя сфере таможенного дела, сразу необходимо отметить важность понимания того, что наши будущие студенты должны четко представлять, что «специалист таможенного дела» это далеко не только инспектор таможи, а работник бизнеса — таможенный декларант, владелец СВХ, таможенный логист и т. д. Абитуриенты с тамо-